

פרשת אמור, הגיגים, ד"ר חזות גבריא

'ימי הסדר'

'ליל הסדר', כשמו כן הוא, החל מערב זה, מתחילה תקופה של 'סדר ישראלי ועולמי' המסתיימים בחג שבועות. וזהו סדרן של הימים החשובים בתקופה הרת גורל זו: פסח, עצמאות, ל"ג בעומר, יום ירושלים, שבועות. בחינת סדרן של ימים אלו כפונקציה של מהותן הגלויה והנסתרת מעידה על כך שיש: **סדור, סדר ומסדר**.

ניסיות גלויה ונסתרת - פסח הוא חג הגאולה הגלויה. אז, במצבנו הירוד (במ"ט שערי טומאה אך מצוידים בברית אבות היסטורית), הבורא 'נאלץ' לשדד את עולם הטבע כדי לגאלנו. מגרת הזכויות הכלילה רק את ברית האבות. נדמה כי מאז מתרחש תהליך 'רצוי יותר' מבחינת הבורא, שהרי מנכים לבעל הנס מזכויותיו. יותר גאולה בדרך הטבע. יותר ניסים אך פחות גלויים. עם ישראל, ממועד למועד מתעלה כמו כל העולם במצבו הרוחני. השיא בחג שבועות.

מן הלאומי אל המכונה 'דתי' - פסח הוא החג הלאומי הראשון, שם למעשה נוצרה לאומיותנו. הלאומיות הראשונה חסרה כל מימד המכונה 'דתי', בשל מצבנו הירוד כל כך מכל בחינה. בקצה השני של התהליך, בחג שבועות, אנו זוכים לקבל 'בכפייה' ובמנה גדושה מאוד את היסוד המכונה 'דתי'. בעצמאות יש יסוד לאומי בולט, אך גם קצת 'דתי'. בל"ג בעומר יש שוויון בין שני היסודות - גם 'חץ וקשת' וגם רשב"י. ביום ירושלים, היסוד הלאומי 'נבלע' בתוך זה המכונה 'דתי'. ובמתן תורה - השיא.

מדאורייתא ומדרבנן - בין פסח לעצרת שהם חגים מדאורייתא, מצויים בתוכם כל חגי הגאולה מדרבנן. ודוק, לא פורים וחנוכה, אלו מצויים בקשת המשלימה שבין שבועות לפסח והוראתן שונה. רוצה לומר: חגי הגאולה מדרבנן, עטופים מדאורייתא ומקבלים השראתן ומהותן מחגי התורה. יותר מזאת, מדובר על 'יומא אריכתא' המתחיל בפסח ומסתיים בשבועות. חגי הגאולה דהשתא, מצויים בתוך היום הארוך הזה, והם מגדירים את תכונתו ואת אופיו, ימים מלאי אימה, הוד והדר. היסטורית, מדובר על תחנות שונות בהיסטוריה היהודית והעולמית, תיאולוגית, מדובר על אותו תהליך עצמו.

בחינת 'זמן' ו'מקום' - ל"ג בעומר (זמן), ירושלים (מקום), שבועות (זמן). אם הסדר הוא זמן, מקום, זמן, לסירוגין, חייבים לומר כי פסח הוא בחינת **זמן** ועצמאות הוא בחינת **מקום**. יהא הסדר הכולל כך: פסח (זמן), עצמאות (מקום), ל"ג בעומר (זמן), יום ירושלים (מקום), שבועות (זמן). לסדר זה יש שתי תוצאות משמעותיות. קדושת **העצמאות** לא נובעת מקדושת הזמן, לא ה באייר הוא המקדש את היום הזה, אלא ארץ ישראל, המקום, מקדשת את היום הזה. ותוצאה שנייה - הקדושה הבאה, תהיה קדושת המקום, דהיינו: בניין בית המקדש. וכפי שקדושת הזמן הולכת ומתעלה כך קדושת המקום.

לולאות מקוננות - שתי לולאות מקוננות קיימות בסדר זה. לולאת הזמן הסגורה: פסח, ל"ג בעומר, שבועות, ולולאת המקום החסירה: עצמאות, ירושלים, (?). בניין בית המקדש במהרה בימינו, יסגור בקרוב לולאה זו. בלולאה זו, היררכיית הקדושה הידועה: ארץ ישראל, ירושלים, בית המקדש. הזוגות שנוצרים בנוסחת זמן - מקום הינן: **פסח - עצמאות, ל"ג בעומר - יום ירושלים, שבועות - בית המקדש**. והדברים מדברים בעד עצמן.

להערות: hazut@gmail.com